

Motion till riksdagen 2025/26:3790

av Sten Bergheden (M)

Avveckling av Systembolaget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att avskaffa Systembolagets monopol och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Systembolaget har haft en historiskt viktig roll tidigare i Sverige för att begränsa skadeverkningarna av alkohol. Befolkningen var inte medveten på samma sätt som idag om alkoholens skadeverkningar och bieffekter.

Men idag har inte Systembolaget den rollen i alkoholkonsumtionen som tidigare; människor reser, köper med och importerar alkohol från andra länder hem till sin egen dörr. Dessutom så levererar ju Systembolaget själva idag alkohol som bag-in-box hem till dörren, på precis samma sätt som vanlig import av alkohol. Så Systembolaget har ju förändrats mycket sen man startade 1955, och idag är också befolkningen upplyst på ett helt annat sätt om alkoholens skador och faror. Systembolagets existens kan nog knappast längre motiveras. Att vi har en bred information och tydliga varningar om effekterna av för mycket alkohol måste självklart fortsätta. Befolkningen ska vara väl medveten om riskerna med alkohol. Men att den informationen ska behöva komma från ett statligt monopol på alkohol som själva levererar alkohol fram till dörren är ju absolut inte nödvändigt. Dessutom skulle staten spara en del pengar på att kunna avveckla själva Systembolaget. Att sälja alkohol och inte ha något systembolag fungerar utmärkt i övriga Europa; att Sveriges befolkning inte skulle klara detta är ju bara nonsens. Vi behöver inte ha förmyndare i form av Systembolaget över oss. Och självklart går det att reglera alkoholförsäljningen även om det skulle ske i vanliga butiker, även det fungerar på andra ställen. Idag stänger monopolet ute en rad olika mindre bryggerier och vinproducenter och styr över hur distributionen ska ske för dem man tar in i sortimentet; detta hämmar ju både marknaden och möjligheterna för mindre företag att växa och utvecklas här i Sverige.

Allting har sin tid och Systembolagets monopol har haft sin tid. Nu gäller det att Sverige vågar att ta steget fullt ut och precis som övriga Europa ge möjlighet till företag som jobbar med alkoholdrycker att växa även i Sverige och att man precis som i andra länder litar på sin befolkning att själv kunna ta ansvar över sina alkoholinköp. Därför bör man överväga möjligheten att avskaffa Systembolagets monopol.

Sten Bergheden (M)